

**Strategiskt samarbetsavtal mellan Österbottens välfärdsområde,
kommunerna i välfärdsområdet och Österbottens förbund
2026–2029**

Innehåll:

1. Parter	2
2. Avtalets utgångspunkter och syfte.....	4
3. Principer och mål för samarbetet samt avtalsparternas uppgifter	5
3.1 Gemensamma principer och överenskommelse om mål.....	5
3.2. Velfärdsområdets uppgifter	7
3.3. Kommunens uppgifter.....	7
3.4. Österbottens förbund.....	8
3.5. Övriga aktörer och deras roll	8
3.6. Skapande av en gemensam lägesbild.....	8
4. Samarbetsstrukturer för velfärdsområdet och kommunerna.....	8
4.1. De politiska beslutsfattarnas möte	8
4.2. Tjänsteinnehavarledningens samarbetsmöte	9
4.4. Samarbete mellan den offentliga sektorn och privata tjänsteproducenter	9
4.5. Operativt samarbete	10
4.6. Sammanträdespraxis.....	10
5. Avtalets giltighetstid.....	10
5.1 Godkännande av avtalet	10
5.2 Uppsägning av avtalet	11
6. Avgörande av meningsskiljaktigheter.....	11
7. Underskrifter	11

1. Parter

Parterna i detta avtal är

1. Österbottens velfärdsområde - Pohjanmaan hyvinvointialue (FO-nummer 3221324-6)
 - a. Sandviksgatan 2-4, 65130 VASA
 - b. Postanstalt
2. Kaskö (FO-nummer 0208787-5)
 - a. Rådhusgatan 34,
 - b. 64260 KASKÖ
3. Korsnäs (FO-nummer 0179699-5)
 - a. Silverbergsvägen 21
 - b. 66200 KORSNÄS
4. Kristinestad (FO-nummer 0216509-5)
 - a. Staketgatan 1
 - b. 64100 KRISTINESTAD
5. Kronoby (FO-nummer: 0180065-9)
 - a. Säbråvägen 2
 - b. 68500 KRONOBY

6. Laihela (FO-nummer 0180451-0)
 - a. Laihelavägen 50
 - b. 66400 LAIHELA
7. Larsmo (FO-nummer 0180857-0)
 - a. Norra Larsmovägen 30
 - b. 68570 LARSMO
8. Malax (FO-nummer 0180948-5)
 - a. Malmvägen 5
 - b. 66100 MALAX
9. Korsholm (FO-nummer 0181101-6)
 - a. Centrumvägen 4
 - b. 65610 KORSHOLM
10. Närpes (FO-nummer 0181367-9)
 - a. Kyrkvägen 2
 - b. 64200 NÄRPES
11. Pedersöre (FO-nummer 0198517-1)
 - a. Skrufvilagatan 2
 - b. 68910 BENNÄS
12. Jakobstad (FO-nummer 0209242-0)
 - a. Strengbergsgatan 1
 - b. 68601 JAKOBSTAD
13. Nykarleby (FO-nummer 0183077-8)
 - a. Topeliusesplanaden 7
 - b. 66900 NYKARLEBY
14. Vasa (FO-nummer: 0209602-6)
 - a. Vasaesplanaden 10
 - b. 65101 VASA
15. Vörå (FO-nummer 2050514-5)
 - a. Vöråvägen 18
 - b. 66600 VÖRÅ
16. Österbottens förbund (FO-nummer: 0970063-6)
 - a. Sandviksgatan 6b
 - b. 65101 Vasa

I detta avtal benämns avtalsparterna tillsammans "Parterna" eller separat "Part", Österbottens välfärdsområde benämns "Välfärdsområdet", kommunerna benämns tillsammans "Kommunerna" eller separat "Kommun" och Österbottens Förbund benämns "Landskapet".

Parterna främjar tillsammans målen och åtgärderna i detta avtal.

2. Avtalets utgångspunkter och syfte

I detta avtal fastställer man strategiska mål för samarbetet och strukturer för verkställandet av samarbetet samt ansvariga aktörer för främjandet av samarbetet mellan avtalsparterna. Avtalet om det strategiska samarbetet bidrar till att samarbetet mellan parterna löper smidigt samt förtydligar ansvarsfördelningen mellan parterna i fråga om samarbetet.

Avtalet utgår från att kommunerna och välfärdsområdet är jämbördiga parter i planering, prioritering, beredning och uppföljning av samarbetet. På basis av avtalet kan avtalsparterna inte tilldela varandra uppgifter.

Avtalsparterna har gemensamma invånare och många samarbetsbehov som hänför sig till de tjänster som tillhandahålls för invånare och kunder. Samtliga avtalsparter arbetar tillsammans för att främja invånarnas hälsa, välbefinnande och säkerhet. Samarbetet syftar till att skapa tillgängliga och smidiga servicekedjor samt att bedriva ett omfattande samarbete i kontaktytorna.

Avtalsparterna är sinsemellan likvärdiga juridiska aktörer. I detta avtal fastställs principerna för samarbetet, verksamhetsmodellen och de mål som uppställts för samarbetet.

I detta avtal avser man med kontaktyta de uppgifter och aktiviteter där parternas organiseringsansvar möts och där en invånarorienterad service kräver att samarbetet, informationsutbytet och ansvarsfördelningen löper obrutet.

Lagstiftningen förutsätter att kommunerna och välfärdsområdena samarbetar. Genom detta avtal fastställer man en ram för det samarbete som parterna bedriver. Bestämmelser om samarbetet finns bland annat i lagen om välfärdsområden (611/2021, välfärdsområdeslagen) och i lagen om ordnande av social- och hälsovården (612/2021, ordnandelagen). I avtalet iakttas 14 § i välfärdsområdeslagen samt 6, 7, 10, 32 och 50 § i ordnandelagen samt 65 § i räddningslagen (379/2011, Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap).

Enligt lagen ansvarar välfärdsområdet och kommunerna var och en för sina egna uppgifter.

Avtalet kan ändras skriftligen genom ömsesidig överenskommelse mellan samtliga avtalsparter.

3. Principer och mål för samarbetet samt avtalsparternas uppgifter

3.1 Gemensamma principer och överenskommelse om mål

Samarbetet baserar sig på förutom lagstiftning också på välfärdsområdets strategi och servicestrategi som innefattar en regional välfärdsplan, kommunernas strategier och Österbottens landskapsstrategi. Det strategiska partnerskapet bygger på ett starkt förtroende och engagemang för ett arbete som görs tillsammans. Samarbetet bedrivs på de båda inhemska språken.

Målet är att skapa smidiga samarbetsstrukturer och att få en gemensam lägesbild av befolkningens välfärd, hälsa och säkerhet. Utifrån den gemensamma syn som parterna skapar sig med hjälp av lägesbilden kommer parterna överens om vilka mål och åtgärder som lämpar sig för områdets servicebehov och utvecklingsutsikter.

Lägesbilden och utvecklingen baserar sig på en tydlig och förutseende beredning av ärenden, till vilken varje part förbinder sig att producera sin del av den behövliga kunskapsbasen. Varje avtalspart förbinder sig till att det finns behöriga samarbetspersoner i kontaktytorna. Respektive part utser en kontaktperson för samarbetet i enlighet med sin förvaltnings-/verksamhetsstadga.

Möten mellan representanter för välfärdsområdet och kommundirektörerna, möten mellan styrelse- och fullmäktigeordföranden, kommunspecifika förhandlingar om främjande av hälsa och välfärd samt det årliga "Hur mår Österbotten?"-evenemanget är exempel på möten som avtalsparterna håller. Välfärdsområdets och kommunens gemensamma åtgärder och mål fastställs i de kommunspecifika kommunkorten. Det här verkställs i samband med förhandlingarna om främjande av hälsa och välfärd (HYTE-förhandlingarna som förs i samband med Hur mår Österbotten-kommunbesöken). Invånarna i välfärdsområdet görs delaktiga bland annat genom lagstadgade påverkansorgan, invånarpaneler, fysiska invånarmöten och digitala kanaler.

Avtalsparterna arbetar för att de gemensamt uppställda målen i den regionala välfärdsplanen uppnås. Välfärdsområdet bereder ett förslag till mål och mätare som fastställs av parterna vid de förhandlingar som hålls i början av fullmäktigeperioden.

Parterna fastställer tillsammans konkreta mål och mätare för måluppfyllelsen samt kommer överens om arbetsfördelningen vid de förhandlingar som hålls i samband med HYTE-kommunrundorna gällande följande delområden:

- Främjande av välbefinnande, hälsa och hälsosamma levnadsvanor
- Främjande av psykisk hälsa och förebyggande missbrukar- och beroendearbete
- Främjande och upprätthållande av funktions- och arbetsförmåga
- Främjande av delaktighet och säkerhet
- Övriga gemensamt överenskomna ärenden

Viktiga uppgifter i kontaktytorna uppstår i fråga om:

- Främjandet av hälsan och välfärden (samordning och ledning)

- Småbarnspedagogiken och elevvården (den regionala elevvårdsplanen)
- Främjandet av sysselsättningen (det hur samarbetet med sysselsättningsområdena ska ordnas måste överenskommas med kommunerna)
- Integration av invandrare (flyktingar, personer som fått kommunplats, arbetsrelaterade invandrare)
- Beredskapen för störningssituationer och undantagsförhållanden.
- Byggnad av en trygg verksamhetsmiljö (planläggning, styrning av byggnation (utlåtanen)

Uppgifter i kontaktytan	Dokument	Forum
Främjande av hälsa och välfärd	Regionala välfärdsberättelsen och -planen. Kommunernas välfärdsplaner	De kommunspecifika HYTE-förhandlingarna som hålls årligen, Hur mår Österbotten? --dagen
Småbarnspedagogiken, elevvården och elevvården på det andra stadiet	Elevvårdsplanen, Välfärdsplanen för barn och unga samt Rådgivningsplanen	Den regionala elevvårdsgruppen, den regionala gruppen för småbarnspedagogiken, den sektorsövergripande myndighetssamarbetsgruppen (enligt ungdomslagen)
Sysselsättningsområden (Sysselsättningsområdenas uppgift)	Samarbetsavtalet för det sektorsövergripande stödet som främjar sysselsättningen (TYM)	TYM-ledningsgruppen samt andra gemensamt överenskomna trepartsforum
Främjandet av integrationen	Regionala livskraftscenaralens avtal/plan om arbetsfördelningen, välfärdsområdets integrationsplan utarbetas 2026 Kommunernas integrationsplaner	Regionala livskraftscenaralens samarbetsgrupp
Beredskapen för störningssituationer och undantagsförhållanden	Avtalet mellan välfärdsområdet och kommunerna om samarbetet gällande beredskapen för störningssituationer och undantagsförhållanden	Österbottens säkerhetsforum och kommunarbetsgruppen. Österbottens välfärdsområdes samarbetsgrupp för beredskap och befolkningsskydd.
De äldres välbefinnande och delaktighet	Välfärdsplanen för äldre	Finger-nätverket, Äldreveckan, Påverkansorganen
Servicenät	Servicestrategi: Principer för servicenätet Begäran om utlåtanen De fastighetsrelaterade frågorna utgör en del av det servicenät som beskrivs i	Kommunspecifika Hyte-förhandlingar, mötena mellan välfärdsområdet och kommundirektörerna

	servicestrategin, kommunernas fastighetsbolag är samarbetsparter	
Bostadspolitik	Kommunspecifika preciseringar som görs i samband med förhandlingarna om främjandet av hälsan och välfärden antecknas i kommunkort	De kommunspecifika Hyteförhandlingarna och de förhandlingar som förs med fastighetsbolag

Andra uppgifter som anknyter till kontaktytorna uppstår bland annat i fråga om boende, servicenät, idrotts-, ungdoms- och kulturarbete, ordnande av kollektivtrafik och transporter, planläggning och planering av markanvändning samt näringslivspolitik.

3.2. Valfärdsområdets uppgifter

Valfärdsområdet bär det primära ansvaret för främjandet av hälsan och välfärden till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av valfärdsområdet (Lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, 7 §).

Hyvil AB:s guide: **Hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä**
(avtalet förses inte med någon detaljerad förteckning)

Ett valfärdsområde ska i enlighet med beredskapslagen i samråd med kommunerna inom sitt område och de andra valfärdsområdena i samarbetsområdet för social- och hälsovården genom beredskapsplaner och andra åtgärder i förväg skaffa sig beredskap inför störningssituationer och undantagsförhållanden (lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 50 §).

3.3. Kommunens uppgifter

Kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsan och välfärden till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen (Lagen om ordnande av social- och hälsovård, 612/2021, 6 §)

Kommunen ska i enlighet med beredskapslagen genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden (Beredskapslagen 1552/2011, 12 §). Kommunerna deltar i befolkningsskyddsuppgifter och i förberedelser för dem i samarbete med andra aktörer i området (Räddningslagen 379/2011, 65 §).

Kommunernas uppgifter inom främjande av hälsa och välfärd: **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät kunnissa | Kommunförbundet.fi**

3.4. Österbottens förbund

Österbottens förbund deltar i beredningen av den gemensamma lägesbilden, samarbetar med välfärdsområdet i arbetet som syftar till att främja hälsa och välfärd samt stöder detta arbete med sin expertis. I främjandet av hälsan och välfärden samarbetar förbundet också med andra offentliga aktörer, privata företag och allmännyttiga samfund som bedriver hälso- och välfärdsfrämjande arbete i kommunen.

3.5. Övriga aktörer och deras roll

Samarbetet med övriga aktörer överenskomms noggrannare separat.

- Arbetar i enlighet med sina resurser och sitt uppdrag i samarbete med välfärdsområdet, kommunerna, Österbottens förbund och andra aktörer i syfte att främja välfärd och hälsa och stöder det med sin expertis.
- Följer i enlighet med sitt uppgiftsområde upp kommuninvånarnas, kundernas eller medlemmarnas levnadsförhållanden, välbefinnande och hälsa och de faktorer som påverkar dem samt förmedlar dessa uppgifter till välfärdsområdet och andra aktörer.
- Övriga aktörer kan till exempel vara föreningar, organisationer, församlingar, läroinrättningar, högsolor, allmännyttiga stiftelser, statliga myndigheter, SHVS – Studenternas hälsovårdsstiftelse och privata tjänsteproducenter.

3.6. Skapande av en gemensam lägesbild

Ett fungerande samarbete mellan välfärdsområdet och kommunerna samt landskapsförbundet bygger på en gemensam lägesbild. Lägesbilden över invånarna och servicebehoven bör uppdateras kontinuerligt. Den gemensamma lägesbilden byggs upp genom att man följer området och dess kommuners statistikföring om uppgifter om välbefinnandet, den sociala rapporteringen, kommunernas lägesbild, välfärdsberättelserna och välfärdsplanerna, uppgifter av privata tjänsteproducenter och de i området verksamma organisationernas lägesbilder om situationen för områdets befolkning samt metoder för att höra kommuninvånarna. Vid upprätthållandet av den gemensamma lägesbilden utnyttjas samarbetsforumen enligt kapitel fyra (4) samt andra överenskomna samarbetsmodeller.

Parterna bidrar till att producera information och planera, genomföra och utveckla verksamhet till stöd för beslutsfattandet. Sådan information är till exempel samarbetsbehov, utmaningar och utvecklingsidéer som kommit fram, genomgång och analys av indikatorerna för främjande av hälsa och välfärd (HYTE-indikatorerna), nationella och regionala program samt frågor som andra aktörer fört fram om främjande av hälsa och välfärd.

4. Samarbetsstrukturer för välfärdsområdet och kommunerna

4.1. De politiska beslutsfattarnas möte

Mötet med de politiska beslutsfattarna har i uppgift att säkerställa att samarbetet på strategisk nivå fungerar. Mötet hålls en gång per år och hit kallas ordförandena för styrelserna och fullmäktige samt tjänsteinnehavarledningen för avtalsparterna, alltså välfärdsområdet, kommunerna och Österbottens

förbund..Mötet sammankallas av välfärdsområdet. Forumet är inte ett beslutsfattande organ. Forumet ska på grundval av den gemensamma lägesbilden bereda och presentera ärenden som ska tas till parternas beslutsfattande organ.

- Det strategiska samarbetsavtalet, ändringar i avtalet och uppföljning av avtalet.
- Den regionala välfärdsplanen och välfärdsberättelsen samt övriga gemensamma planer.
- Gemensamma mål och prioriteringar för de uppgifter som anges i punkt 3.1, uppföljning av de uppsatta målen.
- Strukturerna för samverkan, ansvarsinstanser, samarbetsmodeller.

4.2. Tjänsteinnehavarledningens samarbetsmöte

Samarbetsforumet för parternas tjänsteinnehavarledning har till uppgift att följa och stödja genomförandet av det strategiska avtalet och samarbetet på operativ nivå mellan välfärdsområdet, kommunerna och Österbottens förbund. Målet är att samarbetet ska vara förutsägbart, långsiktigt och effektivt. Samarbetsforumet för tjänsteinnehavarledningen har till uppgift att kalenderårsvis följa upp hur målen för samarbetet uppnås. I ledningens samarbetsforum deltar

- välfärdsområdesdirektören, kommunernas och städernas direktörer och landskapsdirektören, ordnas 3–4 gånger per år
- Dessutom ett kommunspecifikt möte enligt separat överenskommelse
- Hur mår Österbotten-möte, kommunen beslutar själv vem som representerar kommunen.

Ledningens samarbetsforum sammankallas av välfärdsområdet.

Teman som behandlas

- Skapa en gemensam lägesbild utifrån uppföljningsdata som överenskomms separat.
- Utvärdera genomförandet av det strategiska samarbetsavtalet (mål, mätning) och samarbetets utvecklingsbehov.
- Ändringar i servicenätet (inklusive fastighetsrelaterade perspektiv) och ordnandet av tjänster (smidiga servicekedjor).
- Resurser som behövs för att fullgöra de avtalsrelaterade uppgifterna: samarbetsgrupper, expertresurser, kontaktpersoner.

Dessutom ordnas vid behov bilaterala möten mellan välfärdsområdets och enskilda kommuners ledning för att de strategiska målen ska kunna nås.

4.4. Samarbete mellan den offentliga sektorn och privata tjänsteproducenter

Välfärdsområdet, kommunerna och Österbottens förbund samarbetar med de privata företag som är verksamma i regionen. Välfärdsområdet fungerar som sammankallare.

Teman som behandlas i forumet:

- Uppföljning av kommuninvånarnas, kundernas eller medlemmarnas levnadsförhållanden, välfärd och hälsa och de faktorer som påverkar dessa samt förmedling av dessa uppgifter till välfärdsområdet och andra aktörer.
- Åtgärder och samarbete för att främja välfärd och hälsa.

De gemensamma mötena mellan välfärdsområdesdirektören och kommundirektörerna fungerar som ifrågavarande forum.

4.5. Operativt samarbete

Parterna ser till att det samarbete som i enlighet med detta avtal anknyter till kontaktytorna och integrationsarbetet förverkligas på gemensamt överenskomna sätt. Parterna kommer separat överens om sammanträdesförfarandet inom det operativa samarbetet samt vilken sammansättning och praxis sammanträdena ska ha.

Kommunernas chefer för/koordinatorer av främjande av hälsa och välfärd och välfärdsområdets koordinatorer av främjande av hälsa och välfärd (arbetsgruppen för kontaktytor och arbete som syftar till att främja hälsa och välfärd) sammanträder 4–6 gånger om året och sammankallas av välfärdsområdet.

Uppgifter:

- Uppföljning och utveckling av gemensamma verksamhetsmodeller, arbetsfördelning, ansvar och roller.
- Uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten inom tjänsterna i kontaktytorna och servicekedjorna.

4.6. Sammanträdespraxis

Ansvaret för samlingsforumet och sammanträdenas kommunikationsansvar ligger hos den som sammankallar till mötet. Alla parter kommunikationsorganisationer deltar i det praktiska efterarbetet med kommunikationen, till exempel utdelning av tillkännagivanden, uppdatering av webbsidor samt information om program och planer.

Promemorior ska upprättas på samlingsmötena, och mötesdeltagarna ska på det första sammanträdet komma överens om upprättandet av promemoriorna.

Varje avtalspart bekostar själva löner, arvoden och resekostnader för sina representanter och andra personer som den kallar till sammanträden, seminarier och andra dylika evenemang som hänför sig till verkställandet av avtalet. Den som arrangerar sammanträdet betalar kostnaderna för arrangementet (hyra för utrymmet och serveringskostnader).

5. Avtalets giltighetstid

5.1 Godkännande av avtalet

På grund av avtalets strategiska och helhetsbetonade karaktär ska parternas högsta organ (fullmäktige) godkänna avtalet. Avtalet träder i kraft då parternas behöriga förtroendeorgan har godkänt det och alla parter har bestyrkt det med sin namnteckning (elektronisk underskrift). Avtalet gäller tills det ersätts av ett nytt samlingsavtal när följande fullmäktigeperiod har börjat.

5.2 Uppsägning av avtalet

Avtalets uppsägningstid är 12 månader. Uppsägning av avtalet ska lämnas i skriftlig form och uppsägningen ska göras skriftligen.

6. Avgörande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som anknyter till detta avtal ska i första hand lösas genom förhandlingar mellan parterna. Parterna ska föra minst tre (3) faktiska förhandlingar för att avgöra meningsskiljaktigheterna.

7. Underskrifter

Detta avtal undertecknas elektroniskt på finska och svenska.

1. Österbottens välfärdsområde

Marina Kinnunen

2. Kaskö

Markku Lumio

3. Korsnäs

Christina Båssar

4. Kristinestad

Mila Segervall

Niklas Granö

5. Kronoby

Malin Brännkärr

6. Laihela

Jari Rantala

Tommi Suvisalmi

7. Larsmo

Marcus Henricson

8. Malax

Jenny Malmsten

9. Korsholm

Rurik Ahlberg

10. Näripes

Mikaela Björklund

11. Pedersöre

Stefan Svenfors

12. Jakobstad

Robert Nyman

13. Nykarleby

Thomas Björk

Anna Käcko-Englund

14. Vasa

Thomas Häyry

15. Vörå

Jan Finne

16. Österbottens förbund

Mats Brandt